

Spillover-spiraalit – Miten hybridimuotoinen yhteistyö luo arvoa

Case Lupapiste

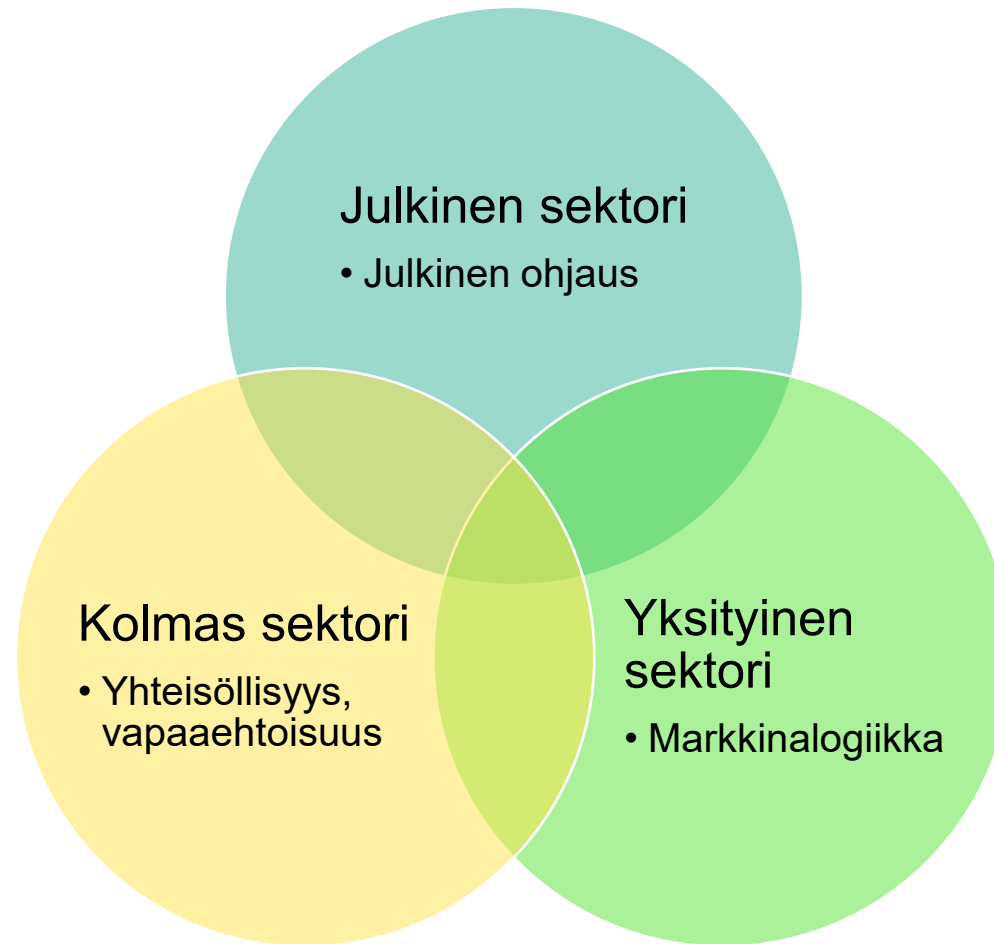
Jonna Käpylä

Tampereen yliopisto

I Arvonluonnin tarkastelun viitekehys

Miten analysoida spillover-arvoa poikkisektoraalisessa yhteistoiminnassa?

Hybridimuotoinen, poikkisektoraalinen yhteistoiminta

Spillover-arvon määritelmä

Spillover-vaikutus

- Vaikutusten tahaton tai odottamaton ”läikkyminen yli” toisiin konteksteihin ja alueille
- Ulkoisvaikutukset kolmansille osapuolille
- Positiivisia tai negatiivisia

Spillover-arvo

- Miten spillover vaikutusta arvioidaan?
- Millainen on vaikutusten arvo / merkitys eri toimijoille, eri tasoilla ja eri näkökulmista?
- Miten vaikutukset koetaan?

Spillover arvolla tarkoitetaan kaikkea sitä arvoa (hyödyt miinus kustannukset), joka syntyy yhteistoiminnan tavoitellun ja odotetun arvon lisäksi. Siinä missä yhteistoiminnan tavoite määrittää tarkoituksellisesti tavoiteltavan ja odotetun arvon, spillover arvo syntyy odottamattomista vaikutuksista.

Spillover-arvon ulottuvuudet

Toiminnallinen arvo

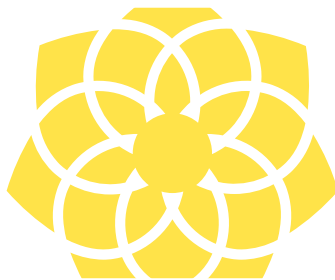
Taloudellinen arvo

Emotionaalinen arvo

Sosiaalinen arvo

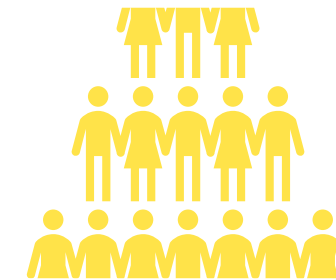
Symbolinen arvo

Episteeminen arvo

Ekologinen arvo

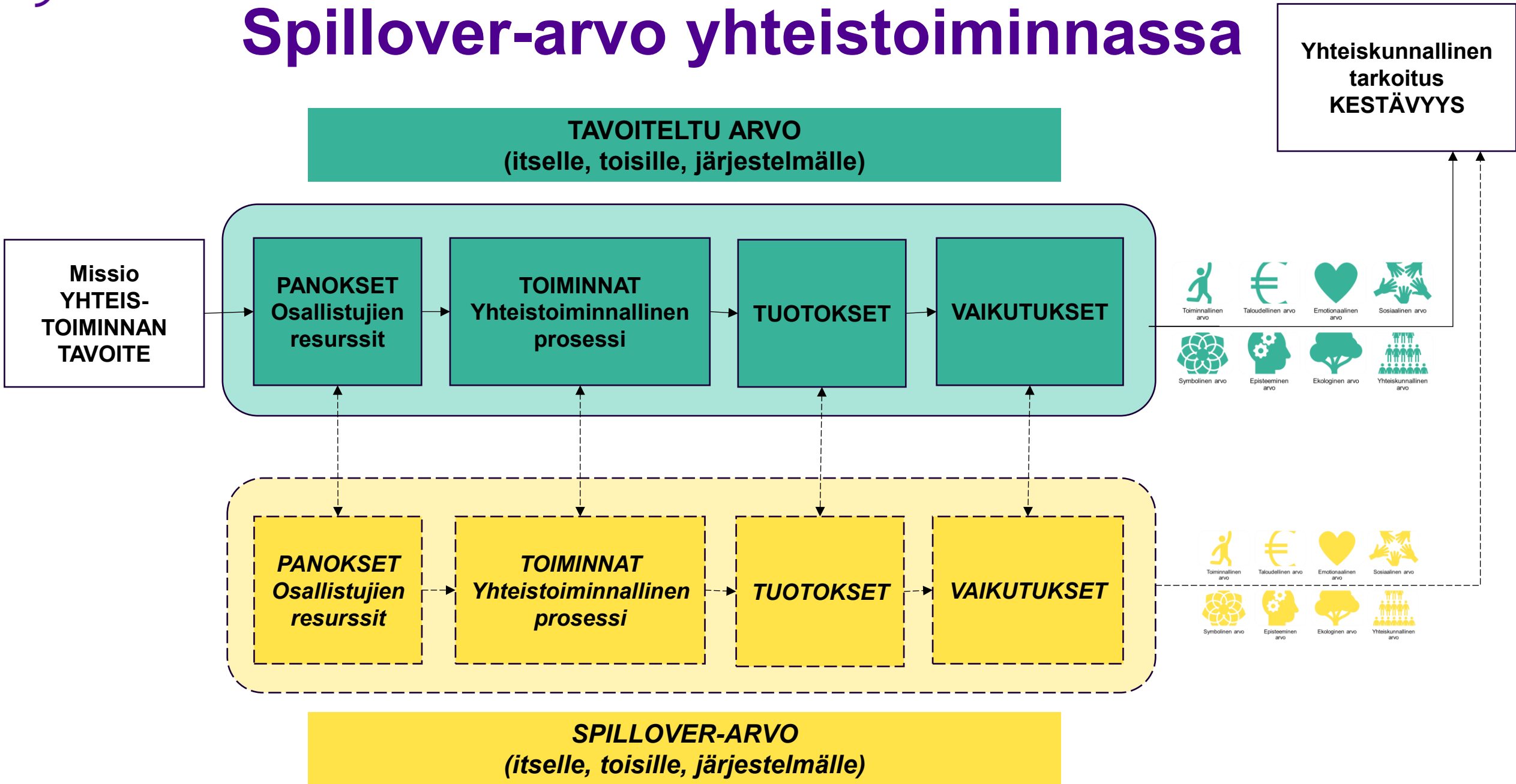

Yhteiskunnallinen arvo

Keitä arvo koskee?

Ketä arvo koskee?	Tavoiteltu arvo	Spillover-arvo
	Yhteistoiminnalla tietoisesti tavoiteltu arvo, joka kohdistuu toimijaan tai muuhun kohteeseen, kuten ympäristöön.	Kaikki muu arvo, joka syntyy samasta yhteistoiminnasta, mutta jota ei tietoisesti tavoiteltu.
Itseen kohdistuva Arvo itselle (mikro- ja/tai mesotaso)	Arvo, jota yhteistoiminnalla pyritään tietoisesti tuottamaan osallistujille itselleen (yksilöille ja/tai organisaatioille).	Arvo, joka syntyy osallistujille itselleen, mutta jota ei ennakoitu tai tietoisesti tavoiteltu.
Toisiin kohdistuva Arvo toiselle toimijalle (mikro- ja/tai mesotaso)	Arvo, jota yhteistyöllä pyritään tietoisesti tuottamaan muille toimijoille (yksilöille ja/tai organisaatioille) kuin osallistujille itselleen.	Arvo, joka syntyy toiselle toimijalle tai ryhmälle, mutta jota ei ennakoitu tai tietoisesti tavoiteltu.
Järjestelmään kohdistuva Arvo kaikille / järjestelmälle (makrotaso, luonnon ekosysteemi)	Arvo, jota yhteistoiminnalla pyritään tietoisesti tuottamaan järjestelmälle (yhteiskunnalle ja luonnon ekosysteemille).	Arvo, joka syntyy järjestelmälle (yhteiskunnalle tai luonnon ekosysteemille), mutta jota ei ennakoitu tai tietoisesti tavoiteltu.

Spillover-arvo yhteistoiminnassa

II Monitapaustutkimuksen tuloksia

Miten spillover-arvo ilmenee poikkisektoraalisen yhteistoiminnan arvonluonnissa?

Tutkittavat tapaukset

Tapaus: Lupapiste

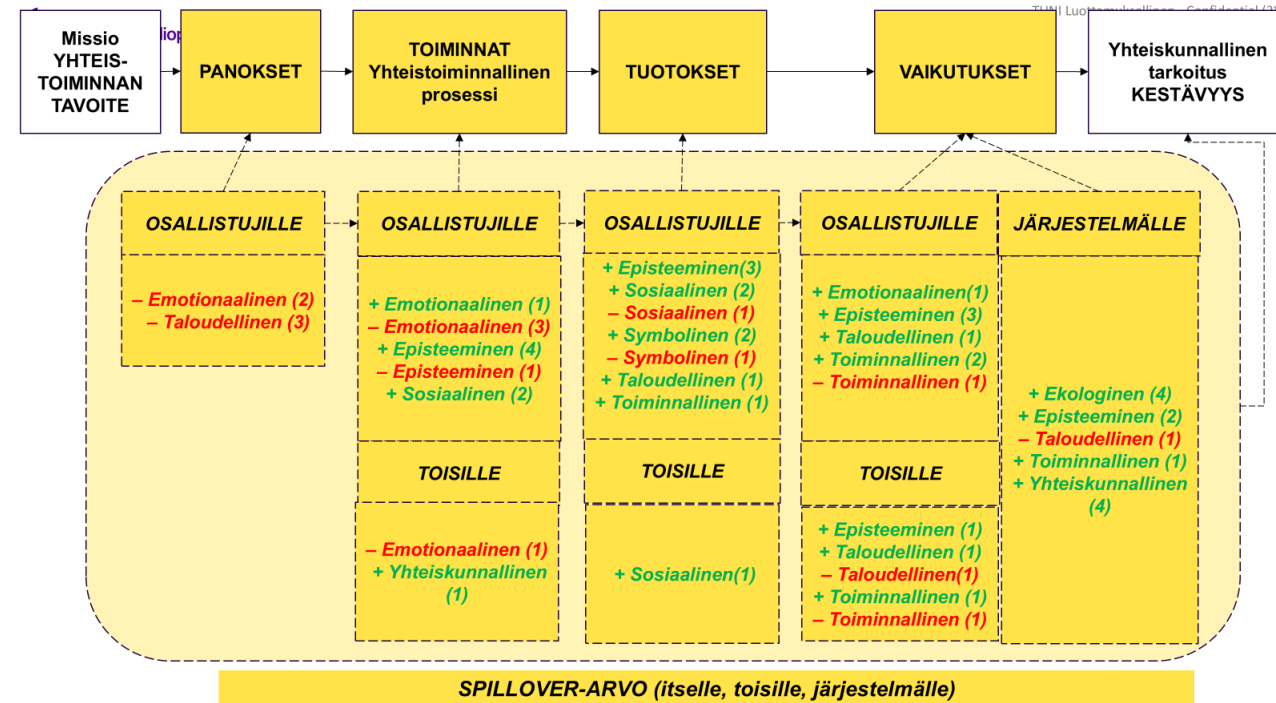
- Digitaalinen alustan/asiointipalvelun kehittäminen rakentamiseen liittyvien lupien hallintaan
- Yhteistoiminnassa mukana kunnat ja järjestelmätoimittaja Solita Oy, sekä Ympäristöministeriö ja Valtiovarainministeriö aloitteentekijöinä
  - Solita → Cloudpermit → Laajeneminen Pohjois-Amerikkaan
- Eri toimijoiden (kunnat, yritys, palvelun asiakkaat) haastattelut

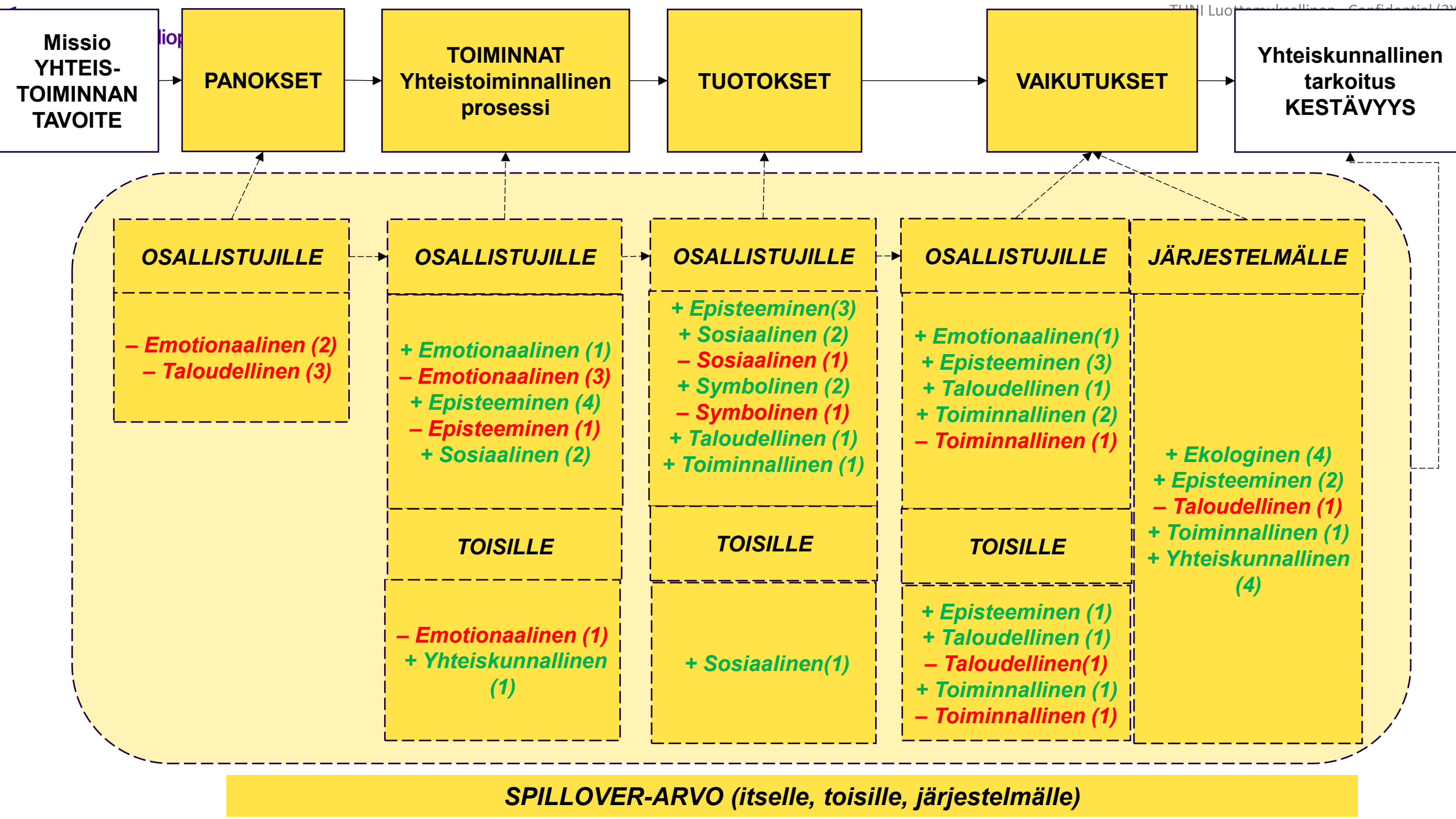
Lupapiste

RAKENTAMISEN KAIKKI LUVAT JA LUPIEN HANKINTAAN LIITTYVÄT PALVELUT
MAAILMAN PARHAASTA ASIOINTIPALVELUSTA

Spillover-arvon ilmeneminen yhteistoiminnassa

- Kaikissa yhteistoimintaprosesseissa syntyi spillover-arvoa.
- Muodostunut spillover-arvo oli – ehkä hieman yllättäenkin – pääosin positiivista.
- Spillover-arvo näyttäisi liittyvän vahvemmin ”aineettomiin” arvon muotoihin, kuten episteemiseen, emotionaaliseen, sosiaaliseen ja symboliseen arvoon (vrt. toiminnallinen ja taloudellinen arvo)
- Toisaalta monet positiivisen spillover-arvon muodot ilmenevät järjestelmätasolla ekologisena ja yhteiskunnallisena arvona.

Lupapiste: Tulokset

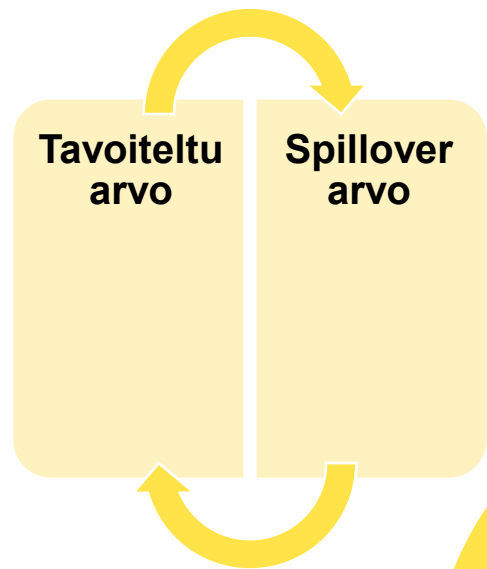

Lupapiste

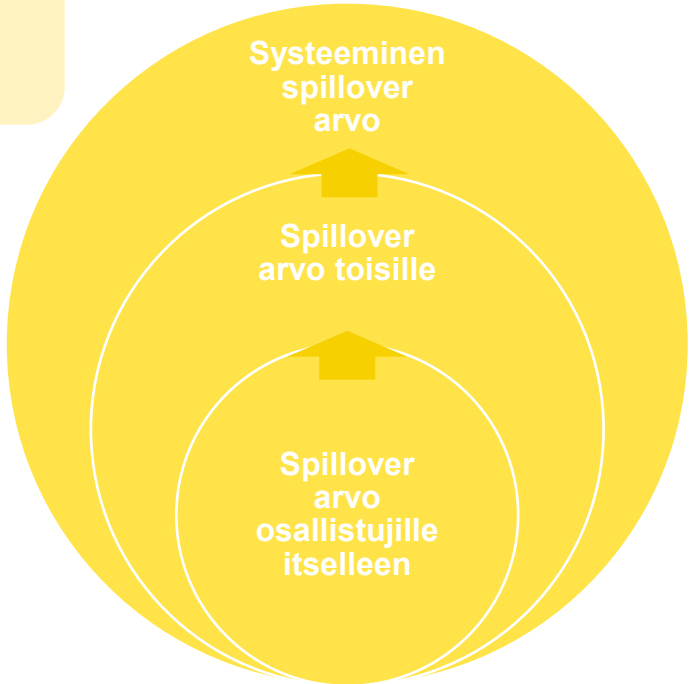
RAKENTAMISEN KAIKKI LUVAT JA LUPIEN HANKINTAAN LIITTYVÄT PALVELUT
MAAILMAN PARHAASTA ASIOINTIPALVELUSTA

Positiiviset spillover-arvo spiraalit

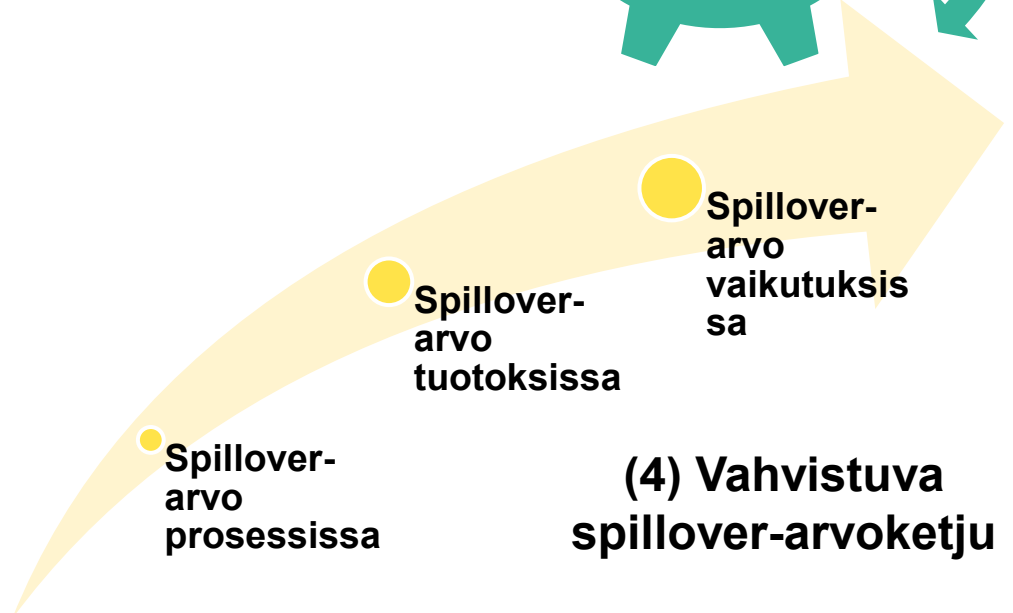
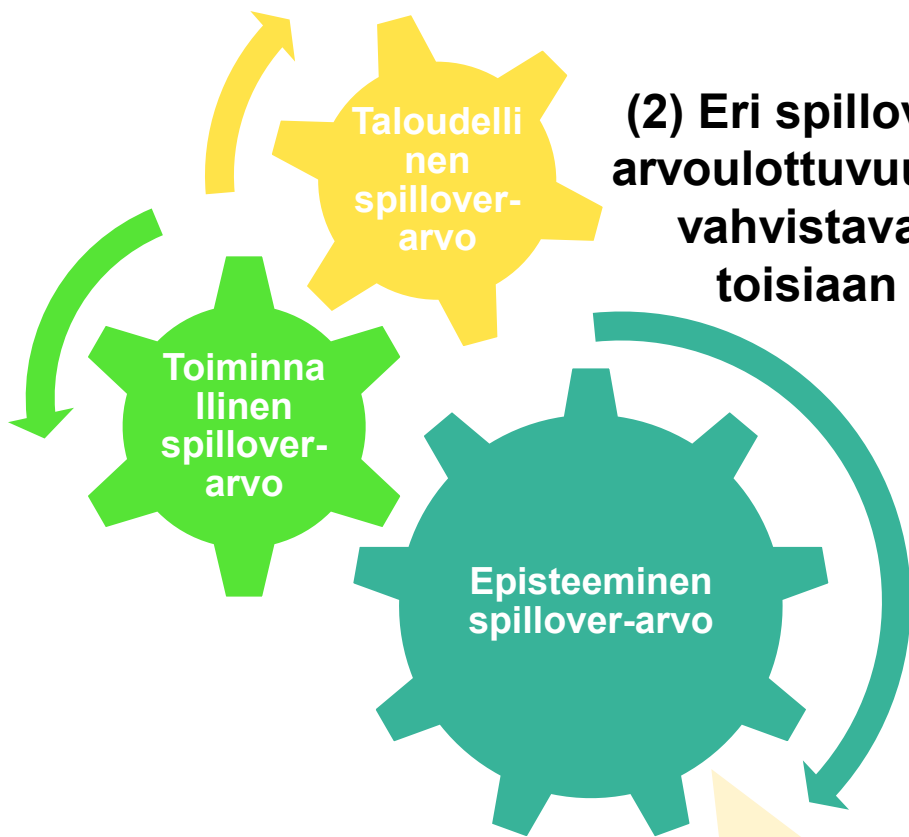
(1) Tavoiteltu arvo ja spillover-arvo vahvistavat toisiaan

(3) Spillover arvon laajentuminen

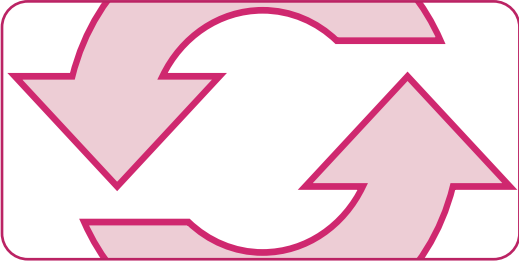

(2) Eri spillover-arvoulottuvuudet vahvistavat toisiaan

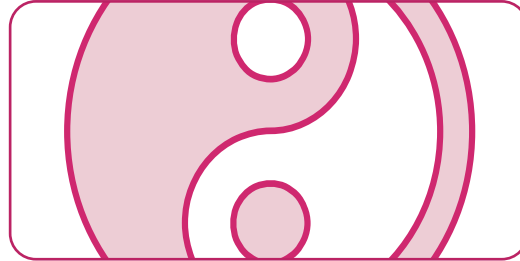
(4) Vahvistuva spillover-arvoketju

Negatiivisen spillover-arvon muodot

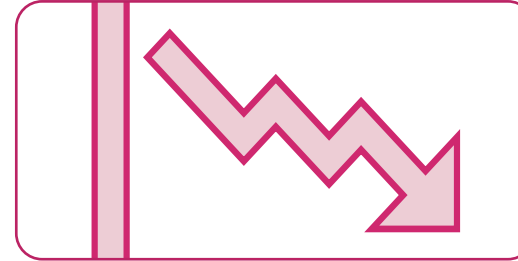
Mahdollistava

- Yhteistoiminnan vaatimat resurssit

Väistämätön

- Positiivisen arvon vastinpari
- Esim. järjestelmätason negatiivinen taloudellinen spillover-arvo toimi positiivisen ekologisen spillover arvon vastaparina

Haittaava

- Positiivista arvoa heikentävä
- Vältettävissä
- Esim. prosessissa epäselvyyteen, moniselitteisyyteen ja stressiin liittynyt negatiivinen emotionaalinen arvo

Vaikka arvoketjun alkuvaiheissa korostuisi negatiivinen taloudellinen spillover-arvo, se on mahdollista kääntää positiiviseksi.

→ Yritysorganisaatio (Lupapiste) ja fasilitaattori (Jyväskylän metsäohjelma) onnistuivat muuntamaan prosessin negatiiviset kustannukset positiivisiksi episteemisen ja sosiaalisen arvon muodoiksi

Päätelmiä

- Erialaisten arvojen muodostumisen prosessit vaikuttavat toisiinsa, minkä kautta voi syntyä hyvän kierteitä (positiivisten spillover-arvojen spiraalit)
  - Oletettavasti myös negatiiviset kierteet mahdollisia
- Yksittäisellä spillover-arvolla voi olla merkittävä välillinen / epäsuora vaikutus arvonluontiin
  - Yhteistoiminnan ja arvonluonnin systeminen suunnittelu ja seuranta
- Spillover-arvo voi lisätä tavoitellun arvon saavuttamisen todennäköisyyttä
  - Pohdinta siitä, millaista arvoa tavoitteen saavuttaminen edellyttää ja miten tätä arvoa voidaan edistää koko yhteistyöprosessin ajan

Kiitos!

Yliopisto-opettaja Jonna Käpylä, jonna.kapyla@tuni.fi

Professori Nina Helander, nina.helander@tuni.fi